

Morten Frank

Fortolkning af voldgiftsaftaler

– patologier og anden uklarhed i forståelsen
af voldgiftsaftalers rækkevidde

Morten Frank

Fortolkning af voldgiftsaftaler

– patologier og anden uklarhed i forståelsen af voldgiftsaftalers rækkevidde

1. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2018

ISBN 978-87-619-4013-1

Omslag: Torben Lundsted, Korsør

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Indhold

Forord.....	5
Ordforklaringer & forkortelser	13
1 Indledning	19
1.1 Kontraktens ‘midnight clause’.....	19
1.2 Problem & metode	22
1.3 Afgrænsning & terminologi	30
1.3.1 Internationale kommercielle kontrakter	30
1.3.2 Lovvalg	31
1.3.3 Klausuler vs. aftaler.....	32
1.4 Patologi-begrebet	33
1.5 Voldgiftsaftalens komponenter.....	38
2 Voldgiftsaftalens retlige rammer	43
2.1 Introduktion	43
2.2 Voldgiftsaftalens retlige karakter	44
2.2.1 Intro	44
2.2.2 Procesaftale	46
2.2.3 Formueretligt fænomen.....	48
2.2.4 Almindelige aftaleretlige fortolkningsprincipper.....	50
2.2.5 Afsked med restriktivitet & forudsætningsbetragtninger	54
2.2.6 ‘Neutral’ & ‘udvidende’ – terminologi forlades.....	62
2.3 New York-konventionen (1958).....	64
2.3.1 Forløberen: Genève-reglerne (1923 & 1927)	64
2.3.2 Intro til New York-konventionen	66
2.3.3 Aftaleretlige aspekter: baggrund & tilblivelse.....	69
2.3.4 Anerkendelses- & henvisningspligt	71
2.3.5 Anvendelsesområdet for voldgiftsaftaler.....	74
2.4 Modelloven (1985).....	76
2.4.1 Baggrund, tilblivelse & anvendelse.....	76

Indhold

2.4.2	Aftaleretlige aspekter	81
2.5	USA (federal law)	84
2.5.1	Intro	84
2.5.2	Baggrund & hovedprincipper; den føderale policy . . .	86
2.5.3	Internationale kontrakter.	91
2.6	England (English law)	93
2.7	Singapore & Hongkong	96
2.8	Sverige	99
2.9	Norge	102
2.10	Danmark	104
2.11	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	108
3	Blanke voldgiftsaftaler	111
3.1	Introduktion	111
3.2	Den voldgiftsretlige baggrundsret	116
3.2.1	Udgangspunktet: territorialprincippet.	116
3.2.2	Amerikanske særregler	121
3.2.2.1	Compelling arbitration (FAA § 206 og § 4) . .	121
3.2.2.2	Udpegning af voldgiftsretten (FAA § 206 og § 5)	126
3.2.3	Engelske særregler	127
3.2.3.1	Udpegning af voldgiftsretten (EAA § 2, stk. 4)	127
3.2.3.2	Residualkompetence til fastsættelse af seat (EAA § 3 in fine).	128
3.2.4	Singapore & Hongkong særregler	130
3.2.5	Nordiske særregler	132
3.2.6	Sammenfatning af baggrundsretten.	134
3.3	Amerikansk & engelsk retspraksis	135
3.3.1	Voldgiftsaftalen indeholder (blot) en stedangivelse . .	136
3.3.2	Voldgiftsaftalen indeholder en ubestemt eller blank vilkårsangivelse.	140
3.3.3	Residual: selvmodsigelser & resultatløse forhandlinger.	154
3.4	Nordisk ret.	157
3.4.1	Nationale voldgiftsaftaler og voldgiftsaftaler med stedangivelse	158

3.4.2	Internationale voldgiftsaftaler uden stedangivelse	164
3.5	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	166
4	Flydende voldgiftsaftaler	171
4.1	Introduktion	171
4.2	Tilstrækkelig bestemthed	173
4.2.1	Personangivelsen	174
4.2.2	Stedangivelsen	178
4.2.3	Flydende & blank	179
4.2.4	Flydende & valgret	181
4.3	Rollekamp	183
4.3.1	Modkrav-situationen	183
4.3.2	Parallele voldgiftssager	187
4.4	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	190
5	Fakultative voldgiftsaftaler	195
5.1	Introduktion	195
5.2	Valgretsaftaler (optionsaftaler)	198
5.2.1	Ensidig valgret	198
5.2.2	Gensidig valgret	202
5.3	'May'-formuleringer	203
5.3.1	Intro	203
5.3.2	Amerikansk retspraksis	205
5.3.3	Engelsk retspraksis	217
5.3.4	Nordisk ret	230
5.4	'If any'-forbehold	235
5.4.1	Intro	235
5.4.2	'If any'-retspraksis	236
5.4.3	'To be settled'-retspraksis	242
5.5	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	244
6	Ikke-eksisterende & utilgængelige elementer	251
6.1	Introduktion	251
6.2	Amerikansk ret	255
6.2.1	Default-mekanismen (FAA § 5)	255
6.2.2	Graduering af hensigt (intention)	256
6.2.3	Særskilt om mutual mistake-indsigelser	263

Indhold

6.2.4	Særskilt om utilgængelighed	271
6.3	Engelsk ret; Hongkong & Singapore	275
6.3.1	Hongkong: Lucky-Goldstar	275
6.3.2	Singapore: HKL Group & KVC Rice	278
6.3.3	England & EAA	281
6.4	Nordisk ret	285
6.4.1	Intro	285
6.4.2	Default-mekanismen	286
6.4.3	Voldgiftsaftalens bortfald	292
6.4.3.1	Den aftaleretlige ramme	292
6.4.3.2	Typeforudsætning	295
6.4.4	Retspraksis om ikke-eksisterende & utilgængelige elementer	303
6.4.4.1	Dansk retspraksis før VL (2005)	303
6.4.4.2	‘Copenhagen Maritime’ (2012) & Ryska Federationen (2015)	307
6.5	Sondring: tvivl om selve kompetencetildelingen	314
6.6	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	320
7	Hybrid-voldgiftsaftaler	329
7.1	Introduktion	329
7.2	Det hybride aftalevilkår	334
7.2.1	Første afgørelse: Insigma	334
7.2.2	Opfølgeren: HKL Group	338
7.2.3	Det svenske bidrag: Ryska Federationen	340
7.3	Institutionen påtager sig hvervet: grænser for regeltilpasning & administration	345
7.4	Institutionen afviser hvervet: en uigennemførlig hybrid?	349
7.5	Bundling-bestemmelser i institutionelle voldgiftsregler	352
7.5.1	Baggrund & forudsætninger	352
7.5.2	Bundling-bestemmelseres fortolkningsmæssige betydning	357
7.6	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	366
8	Rækkevidde I – generel del	371
8.1	Introduktion	371
8.2	Amerikansk bias & test	376

8.2.1	Consciously biased	376
8.2.2	Three-part test	379
8.3	Engelsk one stop	386
8.4	Nordisk formodning imod fragmenteret tvistløsning	393
8.5	Svensk påstandsdoktrin	395
8.5.1	Overblik	395
8.5.2	Hovedprincip	399
8.5.3	Kvalifikation I: Voldgiftsaftalens eksistens & rækkevidde	402
8.5.4	Kvalifikation II: Dobbeltrelevante retsfakta	404
8.5.5	Kvalifikation III: Åbenbart ubegrundede forhold	407
8.5.6	Intra-nordisk perspektiv	408
8.6	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	411
9	Rækkevidde II – relationsbetegnelsen	415
9.1	Introduktion	415
9.2	Amerikansk retspraksis	418
9.3	Engelsk retspraksis	425
9.4	Svensk retspraksis	431
9.5	Norsk retspraksis	434
9.6	Dansk retspraksis	438
9.7	Sammenfatning & afsluttende bemærkninger	448
	Konklusion	453
	Litteratur	461
	Domsregister	471
	Stikordsregister	487